

Overdenking voor Paasmorgen 12 april 2020

Exodus 14: 24-30a 15: 1-4 en 12-21

Matteus 28: 1-7

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

We lazen vanmorgen in Exodus over het Joodse Pesachfeest, de uitredding uit Egypte.

En de evangelist Matteus vertelde hoe Jezus tijdens dat feest opstond uit de dood.

Beide vertellingen hebben veel met elkaar gemeen.

Zo spelen ze beide op hetzelfde tijdstip: vroeg in de morgen.

In de morgenwake, zo vertelt Exodus (Ex. 14:24)
liet de HEER het water over de Egyptenaren stromen
zodat zij erdoor verzwolgen werden
en de Israëlieten gered.

Toen de ochtend gloorde, zo vertelt Matteus (Mt.28:1)
werd de dood verzwolgen
in de overwinning van de Levende God.

Beide verhalen ontstaan in het holst van de nacht:

de dreiging
van de aanstormende farao
van de dood, het graf, waarin Christus ligt...

Bij beide verhalen vindt een ongedachte uitredding plaats:

het kwetsbare slavenvolk wordt gered
van het sterke leger van de farao;
de gestorven Christus wordt gered
uit de dood.

Bij beide verhalen worden sterken vernederd:

het leger van de farao wordt gedood
de wachters van het graf worden 'als doden'.

Bij beide verhalen speelt een engel van God een belangrijke rol.

En bovendien, en daar staan we vanmorgen bij stil,
bij beide verhalen spelen vrouwen een belangrijke rol.
Vrouwen, nota bene met dezelfde naam:
Mirjam, de zus van Aäron en Mozes.
En de twee Maria's bij het graf.

We moeten hierbij bedenken dat Maria een Griekse vertaling is
van de naam van deze twee vrouwen
die in het Hebreeuws eigenlijk gewoon "Mirjam" heten.

We staan dus stil bij deze vrouwen, deze Mirjams,
en we vragen ons af:
wat is hun rol op die beide Paasfeesten?

Allereerst kijken we naar Mirjam, de zus van Aäron en Mozes.

Het is voor het eerst in de Bijbel dat we haar naam horen.
In de eerdere verhalen, bijvoorbeeld het verhaal van het biezen mandje,
was zij: "de zus van".
Een zus zonder naam.

Maar nu heeft ze haar naam gekregen.
En hoe!
Ze wordt genoemd: Mirjam, de profetes;
een eervolle titel!

Mirjam wordt in de Joodse traditie gezien
als een van de zeven vrouwelijke profeten
uit het Oude Testament.
Naast bijvoorbeeld Debora,
en Abigaïl (Davids vrouw),
en Esther.

Waarin is Mirjam dan zo bijzonder?
Wat doet zij?

Mirjam neemt haar trommel
en zingt een lied:

*Zing voor de HEER
zijn macht en majesteit zijn groot.
Het paard en zijn ruiter, stortte Hij in zee!*

(Ex.15:21)

Een prachtig lied, over Gods macht en majesteit. Dát maakt haar blijkbaar bijzonder.

Maar... is zij wel zo bijzonder. Heeft zij dit lied zélf bedacht?
Nee, dat is niet eens het geval.
Het lied bestond al. En is haar als het ware in de mond gelegd.

Mozes, de állerhoogste profeet, heeft dit lied reeds gezongen.
Dat lazén we al eerder:

*Ik wil zingen voor de HEER
zijn macht en majesteit zijn groot.
Het paard en zijn ruiter, stortte Hij in zee!*

(Ex.15:1)

Bijna precies dezelfde tekst!
Wat Mirjam doet, is dus eigenlijk:
iets nazeggen.
Of beter:
ántwoorden
op een boodschap
die al geklonken hééft.

Het bijzondere is
dat het Hebreeuwse woordje dat hier in de tekst staat,
precies deze twee betekenissen kan hebben.
Als er staat dat Mirjam zingt,
kan het inderdaad betekenen "zingen"
maar je kunt het ook vertalen met "antwoorden":
Mirjam antwoordde.

Als Mirjam zingt
dan antwoordt zij.

Dit alles zegt ons dus eigenlijk iets heel moois
over wat zingen is.
Dat is "antwoorden"!

Ook als wij vanmorgen zingen,
dan ántwoorden wij eigenlijk.

Een antwoord –
het is een reactie,
op iets dat naar je toegekomen is.
Dat tegen je gezegd is.
Dat je gehoord hebt.

Dat geldt vanmorgen ook voor onze paasliederen.
De inhoud van de paasliederen, dat Jezus is opgestaan,
die zou niemand van ons zelf bedacht kunnen hebben.

Wie had dat kunnen denken,
dat God Jezus had opgewekt uit de dood?

Nee, dat kostbare bericht is
naar ons tóegekomen.

En wij mogen,
net als Mirjam:
antwoorden -
zingen!

Zingen van die grote God!
Die zijn vólk Israël redde uit nood en dood.
Die zijn Zóón, de Here Jezus, deed opstaan uit de doden.

In feite is dat precies wat ook de twee Mirjams, de twee Maria's doen,
als zij de opdracht krijgen, te vertellen wat er gebeurd is.
Dan mogen zij gaan getuigen.
Vertellen wat Gód gedaan heeft.
Daar op antwoorden, door het vérder te vertellen.

Trouwens, het woordje "getuigen",
dat is de dérde betekenis van dat Hebreeuwse woordje
waarvan we al zagen dat het
"zingen" en "antwoorden"
kon betekenen.

De engel zegt:
"vertél" tegen de mannen, de discipelen:

Hij is opgewekt uit de doden! (Mt.28:7)

De twee Mirjams mogen dus eigenlijk precies hetzelfde doen als wat Mirjam deed:
Mirjam, die de boodschap van Godswege herhaalde,
doorgaf:
zingend
getuigend!

*De HEER: Zijn macht en majesteit zijn groot!
Hij kon zelfs de paarden en ruiters van Egypte aan!*

Hij kon zijn volk redden
in het diepst van de nacht
van de bodem van de zee
uit de greep van de farao!

En nu, die twee andere Mirjams, die het verder vertellen:

*De HEER: Zijn macht en majesteit zijn groot!
Hij kon zelfs zijn Zoon redden,
ópwekken
uit de dood...!*

Het is een machtig getuigenis
wat deze vrouwen mogen delen met anderen.

Een getuigenis over Góds macht en majesteit.
Een getuigenis ook over Jezus' glorie.
Want nu Hij is opgewekt,
is Hij in volle glorie verzezen.
Niet langer machteloos, lijdend, stervend.
Maar: door de dood heen gehaald.
Niet langer vatbaar voor die duistere greep.

Zo mogen de Mirjams getuigen:
van Pesach
van Pasen.

Zij hoeven niets anders te doen
dan dát verhaal verder te vertellen.
Dat Híj het deed!
Niet meer, en niet minder.

Datzelfde geldt ook voor ons.
Ook wij, levend in een duistere tijd,
waarin de nacht nog zo sterk lijkt:
een virus dat om zich heen grijpt,
ook nu is de dood alom
we horen dagelijks van honderden slachtoffers.
wat wordt er veel geleden
en door hun nabestaanden.
En ook in andere situaties.

Maar toch:
een bericht van één die sterker is
die ons,
zelfs als de dood ons in zijn greep heeft gekregen
of dreigt te krijgen
zál uitredden.

In deze tijd waarin het virus zich verspreidt
moeten we vooral ook maar – net als die Mirjams - dít bericht verspreiden:
dat we bij die God veilig zijn!
En bij die Heer, de Here Jezus.

Die voor ons is gestorven
en die voor ons is opgestaan.

Om ons voorgoed dat leven te geven
dat geen macht ter wereld meer kan bedreigen.
Dat onze zonden vergeven zijn. Dat de dood is overwonnen.

We moeten maar,
net als Mirjam,
veel zingen.
Zingen van Israëls God.

We moeten maar,
net als de twee Mirjams bij het open graf,
veel getuigen:
God heeft Jezus opgewekt,
Hij leeft!

Dat moeten we blijven doen,
ook als we dit Paasfeest nu niet in een volle kerk kunnen vieren.
Laten we elkaar en dit getuigenis vasthouden,
volharden,
blijven delen in het geloof,
en doorgeven
en het lied gaande houden!

Zoals we nu samen mogen doen
met dat prachtige lied:

*Ik zeg het allen dat Hij leeft
dat Hij verrezen is
dat met Zijn Geest Hij ons omgeeft
waar wij ook gaan en staan.*

*Ten onder ging de sterke dood
ten onder in de vloed
nu straalt ons, in het morgenrood
zijn toekomst tegemoet.*

(Lied 642: 1,4)

Amen.

Ds. Bart Trouwborst, Nieuwleusen